

Kniha Jóel a laodicejská církev adventistů sedmého dne – číslo dvacet

Jeff Pippenger

2025-12-26

Číslo dvacet

Kniha Jóel uvádí, že ke zničení Boží vinice dochází ve čtvrtém pokolení.

Slovo Hospodinovo, které se stalo k Jóelovi, synu Petúelovu.

Slyšte toto, starci, a naslouchajte, všichni obyvatelé země. Stalo se něco takového za vašich dnů, anebo za dnů vašich otců? Vypravujte o tom svým synům a vaši synové ať to vypravují svým synům a jejich synové dalšímu pokolení.

Co zanechal housenčář, sežraly kobylky; a co zanechaly kobylky, sežraly brouci; a co zanechali brouci, sežrala housenka.

Probud'te se, opilci, a plačte; a kvílejte, všichni pijáci vína, pro mošt, neboť je odňat vašim ústům. Joel 1,1–5.

Podobenství o deseti pannách je podobenstvím o adventismu a probuzení v tomto podobenství nastává tehdy, když jsou pšenice a koukol odděleni; tehdy si koukol uvědomuje, že byl „odťat“ od „nového vína“. Výraz „odťat“ představuje první smluvní krok Abramův, kdy byla v obřadu k potvrzení smlouvy krví rozřata na dvě části jalovice, koza a beran. V témže smluvním oddílu Bůh oznamuje, že navštíví svůj lid soudem ve čtvrtém pokolení.

I řekl Abramovi: „Jistotně věz, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která nebude jejich, a budou jí sloužit; a budou je soužit po čtyři sta let. Avšak i ten národ, jemuž budou sloužit, budu soudit; a potom vyjdou s velikým jméním. Ty pak odejdeš ke svým otcům v pokoji; budeš pohřben v utěšeném stáří. Ale ve čtvrtém pokolení se navrátí sem, neboť nepravost Emorejců dosud nedosáhla plné míry.“ Genesis 15,13–16.

Když se proroctví naplnilo ve čtvrtém pokolení, v pokolení Mojžíšově, Pán vyhlásil Desatero přikázání jako symbol smlouvy mezi Bohem a Jeho vyvoleným lidem. Ve druhém z těchto deseti zákonů bylo umocněno světlo čtyř Abramových pokolení.

Neučiníš si tesanou modlu ani jakoukoli podobu čehokoli, co je nahoře na nebi, nebo dole na zemi, nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se jim klanět ani jim sloužit; neboť já, Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivě milující, který stíhá nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mne nenávidí, a prokazuje milosrdenství tisícům těch, kteří mne milují a zachovávají má přikázání. Exodus 20,4–6.

Čtyři generace Abramovy smlouvy byly začleněny do vyvýšení Božího charakteru jako Boha žárlivého. Jeho žárlivost je postavena do protikladu k tesaným modlám. Ve čtvrté generaci Abramově rovněž nacházíme postupný soud. Soud dopadl na národ, v němž byl Boží lid v otroctví,

stejně jako na Boží lid, a poté budou souzeni Amorejští. Abram označuje postupný proces soudu, který začíná u Božího domu a postupně prochází světem, a druhé přikázání ukazuje, že proces soudu rozděluje lidstvo na třídu těch, kdo Boha nenávidí, a na třídu těch, kdo Boha milují, a tím předobrazuje nedělní zákon, jenž hlasitě volá: „Jestliže mne milujete, zachovávejte má přikázání.“

V témže období, kdy je na Sinaji dán Zákon, je Mojžíšovi zjeven Boží charakter.

I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vytes si dvě kamenné desky podobné prvním; a napíše na tyto desky slova, která byla na prvních deskách, jež jsi rozbil. A buď připraven zrána a vystup zrána na horu Sinaj a postav se tam přede mnou na vrcholu hory. A žádný člověk nevystoupí s tebou, ani ať se nikdo neukáže po celé hoře; ani stáda bravu ani skotu se nepasou před touto horou.

I vytesal dvě kamenné desky podobné prvním; a Mojžíš vstal časně zrána a vystoupil na horu Sinaj, jak mu Hospodin přikázal, a vzal do své ruky dvě kamenné desky. I sestoupil Hospodin v oblaku a postavil se tam s ním a vyhlásil jméno Hospodinovo. A Hospodin prošel před ním a vyhlásil,

Hospodin, Hospodin Bůh, milosrdný a milostivý, shovívavý a hojný v dobrotě a pravdě, prokazující milosrdenství tisícům, odpouštějící nepravost, přestoupení i hřích, avšak viníka nikterak nenechávající bez trestu; navštěvující nepravost otců na synech i na synech synů až do třetího a čtvrtého pokolení.

Mojžíš rychle poklekl až k zemi, sklonil hlavu a klaněl se. I řekl: Jestliže jsem nyní nalezl milost v tvých očích, Panovníku, rač, prosím, kráčet uprostřed nás; neboť je to lid tvrdošíjný; odpusť naši nepravost i náš hřích a přijmi nás za své dědictví. Exodus 34,1–9.

Druhé vydání zákona je v souladu s pionýrskou tabulí z roku 1850. První desky byly rozbity a první tabule obsahovala chybu v číslicích. Starověký Izrael se tehdy stal svěřencem zákona a novodobý Izrael se tehdy stal svěřencem Božího zákona i zákonů Božího prorockého slova. Když byly obě desky poprvé uvedeny, v táboře propukla doslovná vzpoura, a když byla uvedena tabule z roku 1850, v táboře se začala vařit duchovní vzpoura. Abramovo proroctví o čtvrtém pokolení bylo naplněno Mojžíšem ve čtvrtém pokolení, kdy Bůh ve čtvrtém pokolení rozšířil zjevení soudu ve druhém přikázání. Tesané modly se staly padělkem pravého uctívání Boha a k soudu byla připojena žárlivost Božího charakteru. Mojžíš pak spatřil Boží slávu. Viděl Boží žárlivost jako prvek Božího charakteru, jak je vyjádřen Jeho „jménem“, a je zde vyložen vztah mezi uctívacem a hříchy jeho otců.

Když Kristus poprvé očistil chrám, učedníci si tehdy vzpomněli, že jej strávila horlivost pro jeho dům. „Horlivost“ je slovo „žárlivost“. Boží povaha, která vyjadřuje jeho žárlivost, je pohnutkou, jež vedla Krista k očištění jeho chrámu, a prorocký rys nutnosti vyznat hříchy svých otců se později stal podstatnou součástí výzvy k pokání v soudu „sedminásobně“ z Leviticu dvacet šest. Abramovo „čtvrté pokolení“ nabývá stále větší a větší závažnosti, jak pokračuje v dějinách smlouvy. Kniha Jóel představuje dobu pozdního deště, která nastává v posledních dnech. Kniha Jóel předkládá své poselství na základě uvedení poselství čtyř pokolení jako tématu, které bylo zaznamenáno již v samém prvním kroku Abramovy trojí smlouvy s Bohem. Toto téma dosahuje svého završení v knize Jóel.

Jakmile byla truhla smlouvy v Zaslíbené zemi, nacházela se v Šílu, kde jsou ničemný a pošetilý velekněz Élí a jeho dva zkažení synové postaveni do kontrastu s povoláním Samuele. Šílo se mělo stát jedním krokem na cestě truhly, která byla symbolem smlouvy. Poté, co byla truhla použita jako symbol přinášející pád jerichských hradeb, setrvala v Šílu přibližně čtyři sta let, až do smrti Élího a jeho ničemných synů. Poté byla zajata Pelištejci a následně, když David přenesl truhlu do Jeruzaléma, bylo naplněno první znázornění triumfálního vjezdu do Jeruzaléma. Uvedeným účelem přenesení symbolu smlouvy do Jeruzaléma bylo, že Bůh si zvolil vložit své jméno do Jeruzaléma a jeho jméno je spojeno s jeho žárlivostí, která je spojena s jeho žárlivým soudem ve čtvrtém pokolení.

Při nedělním zákoně Pán vyvýší církev vítěznou nad všechny pahorky a hory a pohané řeknou: „Pojďte, vystupme k domu Božímu.“

I stane se v posledních dnech, že hora domu Hospodinova bude upevněna na vrcholu hor a bude vyvýšena nad pahorky; a budou k ní proudit všechny národy. A mnohé národy půjdou a řeknou: Pojďte a vystupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova; a on nás bude učit svým cestám a budeme chodit po jeho stezkách. Neboť ze Sióna vyjde zákon a slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. Izajáš 2,2.3.

Slovo Hospodinovo vychází z Jeruzaléma, neboť tam se rozhodl položit své „jméno“. U Mojžíše „Hospodin sestoupil v oblaku, stanul tam s ním a vyhlásil jméno Hospodinovo. A Hospodin prošel před ním a vyhlásil,

Hospodin, Hospodin Bůh, milosrdný a milostivý, shovívavý a hojný v dobrotě a pravdě, prokazující milosrdenství tisícům, odpouštějící nepravost, přestoupení i hřích, avšak viníka nijak nenechávající bez trestu; stíhající nepravost otců na synech i na synech synů do třetího a čtvrtého pokolení. Exodus 34,6.7.

Jeho „jméno“ je Jeho charakter a Boží charakter je nesmírně složitý a zároveň nesmírně prostý. Bůh je láska, a to je Jeho charakter vyjádřený dokonale, avšak prostě. Abramova smluvní pravda o „čtvrtém pokolení soudu“ byla „řádek za řádkem“ rozšířena o dodatečné světlo druhého přikázání vztahující se ke čtvrtému pokolení. Potom Mojžíšova zkušenost rozšiřuje světlo spojitosti čtvrtého pokolení s Božím charakterem tím, že přidává světlo Jeho žárlivosti. Inspirace definovala charakter jako „myšlenky a city spojené“, avšak inspirace nám také sdělila, že naše myšlenky nejsou jako Boží myšlenky. Jeho charakter jsou Jeho myšlenky a city spojené a Jeho charakter má tolik stránek přesahujících naše prosté lidské myšlenky a city, že ten rozdíl spočívá v tom, že Jeho myšlenky jsou ve vztahu k zemi vyšší než nebesa.

Neboť mé myšlenky nejsou vašimi myšlenkami, ani vaše cesty nejsou mými cestami, praví Hospodin. Neboť jako jsou nebesa vyšší než země, tak jsou mé cesty vyšší než vaše cesty a mé myšlenky než vaše myšlenky. Izajáš 55,8.9.

Nuže, zde je lidská myšlenka k úvaze: jestliže je Boží charakter vyjádřen Jeho jménem, pak každý projev Božího jména je projevem Jeho charakteru. Lev z pokolení Judova zapečetuje a odpečetuje své prorocké Slovo, Palmoni je Podivuhodný Počítatel tajemství, který je také Kořenem z vyprahlé země, a také hořícím keřem, ohnivým sloupem, archandělem Michaellem a tak dále, a tak dále.

Vlastnosti Božího charakteru, jak jsou vyjádřeny Jeho rozličnými jmény, jsou bez konce. Tou „lidskou myšlenkou k úvaze“ je toto: Jaký je význam toho, že při vůbec prvním smluvním kroku trojitého smluvního procesu s Abramem je „soud čtvrtého pokolení“ základním výrokem ve smlouvě — jenž odráží Jeho jméno?

I řekl Abramovi: Jistotně věz, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která jim nebude patřit, a budou jí sloužit; a budou je sužovat čtyři sta let. Avšak i ten národ, jemuž budou sloužit, budu soudit; a potom vyjdou s velikým majetkem. Ty pak odejdeš ke svým otcům v pokoji; budeš pohřben v utěšeném stáří. Ale ve čtvrtém pokolení se sem navrátí; neboť nepravost Emorejců dosud nedosáhla plné míry. Genesis 15,13–16.

Povaha Boha jako soudce lidí a národů dává lidem dobu zkoušky, která je znázorněna čtyřmi pokoleními. Bůh je soudce, je milosrdný, je trpělivý a přivádí soud nad lidmi a národy k závěru ve čtvrtém pokolení. Boží základní výrok v Jeho smlouvě s vyvoleným lidem zahrnuje soud ve čtvrtém pokolení. Právě jako poselství prvního anděla obsahuje všechny charakteristiky každého ze tří jednotlivých andělských poselství, tak i první krok Abramovy smlouvy obsahuje charakteristiky celé trojí smlouvy. Boží jméno je, že je milosrdným soudcem, který soudí ve čtvrtém pokolení. Každý další krok v dějinách smlouvy vyvoleného lidu staví na tomto základu.

Když je kniha Jóel zasazena do probuzení Půlnočního volání v pátém verši a „nové víno“ je „odňato“ od jejich úst, pak je úvodem k onomu konečnému smluvnímu oddělení vyvoleného smluvního lidu základní poselství smlouvy, které předkládá vzpouru smluvního lidu, jenž je poté „vytá“ jako něco dovršeného ve čtvrtém pokolení. Jsou „vytáti“, protože neporozuměli základnímu poselství smlouvy.

Toto základní poselství smlouvy ve čtyřech verších patnácté kapitoly knihy Genesis je měřicí holí — soudní šňůrou, která se používá tehdy, když je vrcholné poselství smlouvy v posledních dnech předkládáno jako „nové víno“. Závažnost, jež je spojena s probuzením opilců Efraimových, když je „nové víno“ „odňato“, je možno skutečně pochopit jedině tehdy — je-li zasazena do kontextu výroku soudu proti závěrečné čtvrté generaci vzpurného vyvoleného lidu během doby zkoušky pozdního deště.

V sedmnácté kapitole Genesis nacházíme druhý krok trojí smlouvy s Abrahamem:

I řekl Bůh Abrahamovi: Proto zachovávej mou smlouvu, ty i tvé potomstvo po tobě v jejich pokoleních. Toto jest má smlouva, kterou budete zachovávat mezi mnou a vámi i tvým potomstvem po tobě;

Každý mužského pohlaví mezi vámi bude obřezán. Obřezete tělo své předkožky, a to bude znamením smlouvy mezi mnou a vámi. A osmého dne bude mezi vámi obřezán každý chlapec ve vašich pokoleních, jak ten, který se narodil v domě, tak i ten, který je koupen za peníze od kteréhokoli cizince, jenž není z tvého potomstva. Ten, kdo se narodil ve tvém domě, i ten, kdo je koupen za tvé peníze, musí být obřezán; a má smlouva bude na vašem těle jako věčná smlouva. A neobřezaný chlapec, jehož tělo předkožky nebude obřezáno, bude vyhlazen ze svého lidu; porušil mou smlouvu. Genesis 17,9–14.

Druhý krok poskytuje druhé svědectví o symbolu „odříznutí“. Slovo přeložené jako „odříznut“ má svůj kořen ve zvířatech, která Abram v patnácté kapitole rozťal na poloviny, a v daném oddílu bude každý, kdo není obřezán, „odříznut“ od smlouvy. Obřízka byla v dějinách smlouvy nahrazena křtem, kde Kristus potvrzoval právě tyto pravdy, a z tohoto důvodu byl On, jako náš příklad, vzkříšen osmého dne.

To znamení mělo být vykonáno osmého dne, jak je znázorněno osmi dušemi v arše. Právě ve druhém kroku je představen viditelný test, ať už to byl Izrael volící mezi Jezábelinými proroky a Eliášem před soudem vykonaným Eliášem, anebo tvárnost Daniela, Šadracha, Měšacha a Abed-nega, která se ukázala krásnější a plnější než tvárnost těch, kdo jedli královský pokrm; druhá zkouška je vizuální. Obřízka je znamením života a osm duší na arše představuje ty, kteří žili, na rozdíl od těch, kteří zemřeli.

V dějinách Krista, když znamení smlouvy přešlo ke křtu, použil apoštol Pavel právě dějiny smlouvy obsažené v těchto verších, aby ukázal zásadní posun v dějinách smlouvy. Použil tělo, které je při obřízce odřezáno, jako symbol člověka ve vztahu k božství a jako symbol nižší přirozenosti člověka ve vztahu k jeho vyšší přirozenosti. Pavel vyučoval své žáky s použitím prorockého Slova Božího a jeho záměrem jako „toho, který byl vyvolen“ (jak znamená jeho jméno Saul), bylo označit zásadní posun v dějinách smlouvy, představovaný přechodem od doslovného k duchovnímu Izraeli jako Božímu lidu smlouvy. Při naplnění svého svěřeného úkolu předložil své prorocké poselství v kontextu dějin smlouvy.

Genesis sedmnáct představuje druhý krok tří základních smluvních kroků, které nacházejí své omega naplnění ve třech andělech ze Zjevení čtrnáct. Druhý krok je představován znamením obřízky, jež je předobrazem pečeti Boží na sto čtyřiačtyřiceti tisících, kteří jsou praporcem, jenž představuje vizuální zkoušku. Tři andělé jsou omegou Abrahamovy alfa smlouvy. Třetím krokem pro Abrahama byla dvacátá druhá kapitola.

I zavolal anděl Hospodinův na Abrahama podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém jsem přísáhl, praví Hospodin, protože jsi učinil tuto věc a neodepřel jsi svého syna, svého jediného syna, že ti vskutku požehnám a velmi rozmnožím tvé potomstvo jako hvězdy na nebi a jako písek, který je na břehu moře; a tvé potomstvo obsadí bránu svých nepřátel. A v tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země, protože jsi uposlechl mého hlasu.“ Genesis 22,15–18.

První verš této kapitoly praví: „I stalo se po těch věcech, že Bůh pokoušel Abrahama a řekl mu: Abrahame. A on odpověděl: Aj, zde jsem.“ Bůh pokoušel Abrahama, a tím označil závěrečnou zkoušku před třetím vyhlášením smlouvy. Když Abraham touto zkouškou obstál, byly poté předloženy závěrečné čtyři verše trojí Abrahamovy smlouvy. Protože Abraham uposlechl Božího „hlasu“, který je v tomto úseku Jeho „hlasem smlouvy“, bude Abraham požehnán jako otec národů. Třetí anděl je zkouškou, která stejně jako u Abrahama představuje zkoušku prokazující charakter; a charakter závisí na tom, zda věříte Bohu, jako věřil Abraham, či nikoli. Ti, kdo zkouškou projdou, jako prošel Abraham, budou použiti ke shromáždění všech národů světa. Sedmnáct veršů ze tří kapitol označuje smlouvu mezi Bohem a vyvoleným lidem; a tím představují alfu dějin smlouvy vyvoleného lidu, a zároveň tyto verše představují i omegu dějin smlouvy, jak je

znázorněna povstáním sto čtyřiceti čtyř tisíc.

Kolik z nás by si koupilo dům nebo vozidlo, aniž by nejprve prostudovalo podmínky smlouvy? Kolik laodicejských adventistů sedmého dne ví, že vůbec první ustanovení jejich smluvní smlouvy s Bohem spočívá v tom, že se Bůh označuje jako milosrdný Bůh, který vykonává soud do čtvrtého pokolení? Tragédií je, že neznají základní pravdy milleritské historie ani základní pravdy svého vyznávaného smluvního vztahu, a proto, podobně jako starověký Izrael, neznají čas svého navštívení. Závěr onoho období navštívení, které začalo 11. září, nastává tehdy, když jsou o půlnoci probuzeni jen proto, aby si uvědomili, že jsou odříznuti.

Pokračovat budeme v příštím článku.

„Dne 18. dubna, dva dny poté, co se přede mnou odehrál výjev padajících budov, jsem šla splnit závazek v kostele na Carr Street v Los Angeles. Když jsme se blížili ke kostelu, slyšeli jsme, jak kameloti vykřikují: ‚San Francisco zničeno zemětřesením!‘ S těžkým srdcem jsem četla první narychlo vytištěné zprávy o této strašné pohromě.

„O dva týdny později jsme se na zpáteční cestě zastavili v San Francisku a po najmutí kočáru jsme strávili hodinu a půl prohlídkou zkázy způsobené v tomto velkém městě. Budovy, o nichž se soudilo, že jsou odolné proti pohromě, ležely v troskách. V některých případech byly budovy částečně zapadlé do země. Město poskytovalo nanejvýš děsivý obraz nedostatečnosti lidské vynalézavosti při vytváření ohnivzdorných a zemětřesení odolávajících staveb.“

„Skrze svého proroka Sofoniáše Hospodin upřesňuje soudy, které přivede na zločince: ‚Úplně zahladím všechno z povrchu země, praví Hospodin. Zahladím člověka i dobytek; zahladím nebeské ptactvo i mořské ryby, pohoršení spolu s bezbožnými; a vyhladím člověka z povrchu země, praví Hospodin.““

„A stane se v den Hospodinovy oběti, že potrestám knížata i královské syny a všechny, kdo se odívají do cizokrajných šatů. V onen den potrestám také všechny, kdo přeskakují práh a naplňují domy svých pánů násilím a lstí...“

„A stane se v onen čas, že prohledám Jeruzalém se svícemi a potrestám muže, kteří spočívají na svých kalech, kteří ve svém srdci říkají: Hospodin neučiní ani dobré, ani zlé. Proto jejich jmění se stane kořistí a jejich domy zpustošením; budou také stavět domy, ale nebudou v nich bydlet, a budou sázet vinice, ale nebudou pít jejich víno.

„Veliký den Hospodinův je blízko, je blízko a velice pospíchá, již se ozývá hlas dne Hospodinova; tam bude i hrdina hořce křičet. Ten den je dnem hněvu, dnem soužení a úzkosti, dnem zpuštění a zpustošení, dnem temnoty a chmury, dnem oblaku a mrákoty, dnem trouby a válečného pokřiku proti opevněným městům a proti vysokým věžím. A uvedu na lidi soužení, takže budou chodit jako slepí, protože zhřešili proti Hospodinu; a jejich krev bude vylita jako prach a jejich těla jako hnůj. Ani jejich stříbro ani jejich zlato je nebude moci vysvobodit v den Hospodinova hněvu; ale celá země bude pohlcena ohněm Jeho horlivosti, neboť učiní rychlý konec všem obyvatelům země.“ Sofoniáš 1,2. 3. 8–18.

„Bůh již nemůže dlouho odkládat. Jeho soudy už začínají dopadat na některá místa a brzy bude na jiných místech pocítěno Jeho zjevné rozhořčení.“

„Nastane řada událostí, které odhalí, že Bůh je svrchovaným Pánem situace. Pravda bude hlášána jasným, nezaměnitelným jazykem. Jako lid musíme pod svrchovaným vedením Ducha svatého připravit cestu Páně. Evangelium má být podáváno ve své čistotě. Proud živé vody se má ve svém běhu prohlubovat a rozšiřovat. Na všech polích, blízko i daleko, budou muži povoláváni od pluhu i z běžnějších obchodních povolání, která do značné míry zaměstnávají mysl, a budou vzděláváni ve spojení s muži zkušenými. Jakmile se naučí účinně pracovat, budou hlásat pravdu s mocí. Působením nejpodivuhodnějších projevů Boží prozřetelnosti budou hory obtíží odstraněny a uvrženy do moře. Poselství, které tolik znamená pro obyvatele země, bude slyšeno a pochopeno. Lidé poznají, co je pravda. Dílo bude postupovat vpřed, stále dále vpřed, až bude varována celá země; a tehdy přijde konec.“

„Stále zřetelněji, jak dny plynou, vychází najevo, že Boží soudy jsou ve světě. Ohněm, povodní i zemětřesením varuje obyvatele této země před svým blízkým příchodem. Blíží se doba, kdy nastane velká krize v dějinách světa, kdy každý pohyb v Boží vládě bude sledován s krajním zájmem a nevýslovnou úzkostí. V rychlém sledu budou po sobě následovat Boží soudy — oheň a povodeň i zemětřesení, spolu s válkou a krveprolitím.“

„Kéž by lidé poznali čas svého navštívení! Je mnoho těch, kteří dosud neslyšeli zkušební pravdu pro tuto dobu. Je mnoho těch, s nimiž zápasí Duch Boží. Doba Božích ničivých soudů je dobou milosti pro ty, kteří neměli příležitost poznat, co je pravda. Pán na ně bude hledět s něžným soucitem. Jeho srdce milosrdenství je pohnuto; Jeho ruka je dosud vztažena k záchraně, zatímco dveře jsou zavřeny těm, kteří nechtěli vejít.“

„Boží milosrdenství se projevuje v Jeho dlouhé shovívavosti. Zadržuje své soudy a čeká, až bude všem hlášáno poselství varování. Ó, kdyby náš lid pocíťoval, jak by měl, odpovědnost, která na něm spočívá, aby světu předal poslední poselství milosti, jak podivuhodné dílo by bylo vykonáno!“ Testimonies, svazek 9, 94–97.